

TALOUSARVIOALOITE 964/2001 vp**Määrärahan osoittaminen viran perustamiseksi esteettömyyden edistämiseen Valtion taidemuseossa*****Eduskunnalle***

Valtion taidemuseo, Ateneum, on valittu vuoden 2001 pohjoismaisen Esteettömyyspalkinnon voittajaksi teemalla "Esteetön museo". Kunnianosoitus on palkinto hyvin tehdystä työstä, ja sen tulee kannustaa esteettömyyden kehittämiseen edelleen. Palkinnon saajan valitsee Pohjoismaiden vammaispoliittinen neuvosto, ja palkinto jaettiin 14.9. "Esteetön museo" -seminaarissa Göteborgin kirja- ja kirjastomessuilla.

Ateneumin taidemuseo on kahden vuosikymmenen ajan tehnyt strategista ja kokeellista työtä kehittääkseen esteettömyysratkaisuja eri vammaisryhmille. Aluksi esteettömyysasiat olivat luonteeltaan erityistapahtumia, esim. erityistarpeita omaaville tietyille ryhmille suunnattuja näyttelyitä. 1990-luvulla aloitettiin laajempi toimintamuoto, joka suuntautui museota käsittelevään tiedotusaineistoon ja museohenkilöstön koulutukseen sekä ohjelmatarjonnan laajentamiseen museossa käyville vammaisille. Kaikki tämä tapahtui museopedagogisen yksikön piirissä. Valtion taidemuseoon kuuluvien kolmen museon (Ateneum, Kiasma ja Sinebrychoff) esteettömyyden parantamiseksi käynnistettiin vuonna 1999 kaksivuotinen esteettömyysprojekti. Kahden vuoden aikana on projektiin palkatun henkilöstön avulla toisaalta tarkasteltu Valtion taidemuseon eri toimintamuotoja ja parannettu huomattavasti vammaisten museossa kävijöiden mahdollisuuksia osallistua yhdenvertaisesti tarjolla olevaan kulttuuritarjontaan, toisaalta kartoitettu suomalaisten museoiden tilannetta esteettö-

myysnäkökulmasta ja kirjoitettu yleinen opas/ohje siitä, miten museot voivat parantaa kaikkien ihmisten mahdollisuuksia tutustua kansalliseen kulttuuriperintöön. Kartoitus ja materiaalin tuotanto ovat tapahtuneet yhteistyössä museopedagogisen yksikön ja Suomen museoliiton kanssa. Yhteisen pohjoismaisen kiinnostuksen seurantana esteettömyysasioissa Valtion taidemuseo järjesti syksyllä 2000 kansainvälisen seminaarin "Museums for All — Museo kaikille" Ateneumissa.

Esteettömyysprojektin on kokonaisuudessaan kustantanut museopedagoginen yksikkö. Museopedagogista yksikköä ollaan vuodenvaihteessa lakkauttamassa kokonaan Valtion taidemuseossa tapahtuvien suurten organisatoristen muutosten seurauksena. Aiemman tilalle syntyvä uusi "Kehitysyksikkö" ei ole saanut varoja esteettömyysasioihin liittyvän toiminnan jatkamiseen tai pysyvän viran perustamiseen tähän tarkoitukseen. Käytännössä tämä saattaa merkitä, että palkinnon saanut Ateneum taantuu edistymisen sijasta esteettömyysasioissa. Esteettömyysasiamiehen virka ei olisi hyödyksi pelkästään Valtion taidemuseolle, vaan koko Suomen museokentälle. Tällainen Valtion taidemuseoon sijoitettu virka voisi kehittää edelleen museopalveluita ja koordinoita esteettömyysasioita niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Tämän uuden esteettömyysasiamiehen viran perustaminen merkitsisi noin 170 000 markan palkkamenoja ja noin

TAA 964/2001 vp — Margareta Pietikäinen /r

30 000 markan toimintaresursseja eli yhteensä 200 000 markkaa.

Edellä olevan perusteella ehdotan kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2002 talousarvioon momentille 29.90.22 lisäyksenä 33 614 euroa esteettömyysasiamiehen viran perustamiseen Valtion taidemuseoon.

Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 2001

Margareta Pietikäinen /r